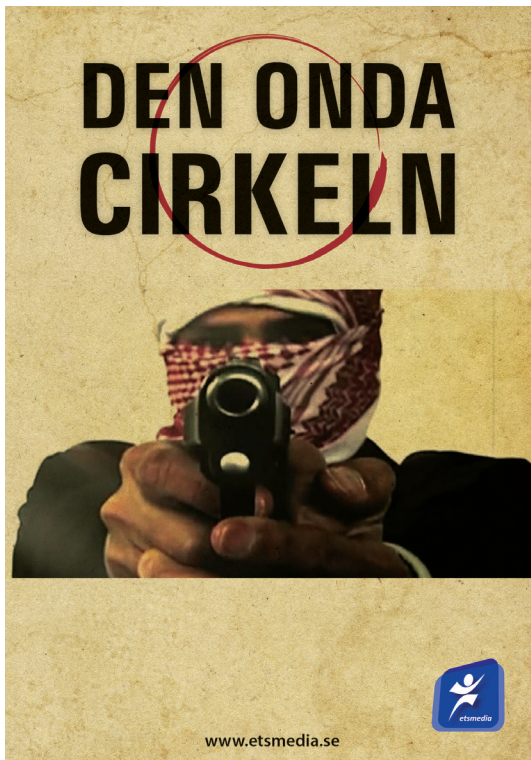

FILMHANDLEDNING

Den onda cirkeln

Handling

Vem är den oväntade jihadisten? Ungdomar från hela Europa radikaliserar i det tysta, utan att deras föräldrar eller skolan märker något. De fiskas upp på internet och indoktrinerar av extremister. När de reser till Syrien är det redan för sent. De lämnar sitt land och sin familj för att bli martyrer i det heliga kriget.

Rachel växte upp i en välutbildad judisk familj. Hon brukade spela musik, hade bra betyg i skolan och var en allmänt lycklig ung tjej. Tills en okänd kraft övertygade henne att konvertera till islam och bli en radikal jihadist, färdig att åka till Syrien och ge sig in i den militära kampen.

Genom Rachels berättelse, och andra unga människors historier, får vi uppleva hur påtryckningar kan få unga människor att radikaliserar och slutligen åka till ett land med en främmande religion som de inte vet något om. Dokumentären visar också hur samhället och moderna muslimer försöker agera mot detta fenomen.

Undervisningen ska innehålla följande centrala innehåll:

Religionskunskap Åk 7-9

- Religionernas roll i några aktuella politiska skeenden och konflikter utifrån ett kritiskt förhållningssätt.
- Konflikter och möjligheter i sekulära och pluralistiska samhällen, till exempel i frågor om religionsfrihet, sexualitet och synen på jämställdhet.
- Hur religioner och andra livsåskådningar kan forma människors identiteter och livsstilar.

Samhällskunskap Åk 7-9

- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter.
- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.

Religionskunskap Gymnasiet

- Kristendomen, de övriga världsreligionerna och olika livsåskådningar, deras kännetecken och hur de tar sig uttryck för individer och grupper i samtiden, i Sverige och i omvärlden.

FILMFAKTA

ÄMNE: Religionskunskap, Samhällskunskap

ÅLDER: Från 14 år (H, Gy, Vux)

SPELTID: 52 MIN

TAL: Svensk berättare, Franska

TEXT: Svenska

REGI: Clarisse Feletin

PRODUKTIONSÅR: 2015

PRODUKTIONS LAND: Frankrike

ARTIKELNR: ETS5058

FILMHANDLEDNING

Den onda cirkeln

FAKTARUTA

ISLAMISKA STATEN

Islamiska staten, IS, är en väpnad sunniislamistisk rörelse, främst aktiv i Irak och Syrien, stämplad som en terroristorganisation av FN. Islamiska staten betraktar sig som ett kalifat, alltså en sorts muslimsk världsregering, men detta erkänns bara av gruppens anhängare.

ISLAMISM

Även känt som politisk islam, är en bred politisk rörelse med olika förgreningar, vilken huvudsakligen uppstått på 1900-talet, ursprungligen för att bemöta västerländsk kolonialism. Islamister vill integrera den moderna statens politik, juridik och offentliga förvaltning med religionen.

JIHAD

”att anstränga sig”; ”guds högsta strävan”. Jihad är en religiös plikt för muslimer. Inom islam innebär jihad framförallt självvranssakan och striden mot frestelsen och det förbjudna (haram), med strävan efter att vara så rättfärdig som möjligt och följa religionen (islam).

JIHADISM

Jihadism är en term som avser att syfta på samtida väpnad jihad inom islamisk fundamentalism.

HIJRA

Hijra är ett arabiskt ord som brukar översättas till migration, utvandring eller flykt. I filmen översätts hijra med att lämna en gudlös plats för ett muslimskt land.

SIONISM

Sionism är en nationalistisk rörelse med rötter i 1800-talet som strävar efter att åstadkomma en judisk stat i Israel. Även om sionismen är baserad på en religiös tradition som kopplar judarna till Israel är det i huvudsak en politisk rörelse som blev ett svar på 1800-talets antisemitism och förtryck av judarna i Europa.

MARTYR I ISLAM

Ordet martyr används i Koranen i den allmänna betydelsen vittne men fick i traditionen snart den speciella innebörden blodsvittne; den som oskyldigt dödas för sin tros skull, särskilt den som faller i det heliga kriget, jihad, i försvaret av islam.

Innan ni startar en diskussion kring filmen är det viktigt att läraren/ledaren går igenom handledningen och tänker på hur man ska hantera diskussionen och svaren.

DISKUSSIONSFRÅGOR

Hotbilden och konflikten

- Vad är IS, Islamiska staten?
- Vad handlar konflikten om, vad är det för krig som förs?
- Var ligger Syrien?
- Vad är skillnaden på islam och islamism?
- Vad är det för attentat i Paris och Köpenhamn som omnämns i början av filmen?

Värvingen

- Vad är radikaliserings?
- Vad är indoktrinering?
- Hur når värvarna ungdomarna?
- Vilka ungdomar är det som värvarna främst försöker värva? Varför tror ni?
- Hur går indoktrineringen till? Vilka mönster kan man se?
- Hur övertygar värvarna Nora? Cathy? Laurie?
- Vad säger Rachels värvare till henne i telefon för att övertyga henne?
- Hur används religionen som ett vapen eller redskap i värvingen?
- Vad är jihad?
- Varför är jihad viktigt för en muslim? Hur belönas man?
- Vad är en martyr i religiösa sammanhang?
- Vad är hijra?
- Laurie berättar hur hon var likgiltig inför filmerna med avrättningar. Hur förklarar hon det?
- Kan det vara möjligt att vara likgiltig inför bilder och videor man tar del av? Vad tror du?
- Hur reagerar du på nyhetsinslag? Filmer? TV-spel?
- ”Den starkaste känslan var hat, säger Cathy i filmen. Vilket hat syftar hon på?
- När värvarna har fått ungdomarna helt undergivna, isolerar de dem. Varför och på vilket sätt?

FILMHANDLEDNING

Den onda cirkeln

- Värvarna hävdar att det finns en konspirationsteori. På vilket sätt?
- Hur beskriver värvarna den styrning och det samhälle som ungdomarna lever i?
- Hur beskriver Samy situationen när han väl kom till Syrien?
- Vad säger forskaren om situationen i Syrien. Hur beskriver han hur det går till när ungdomarna kommer dit?
- Vad säger Foad händer med flickorna i Syrien?
- Vad händer när Foad åkte till Syrien för att hämta hem Nora?

Bakomliggande orsaker

Ungdomar som låter sig värvas till IS är både ateister, judar, kristna och muslimer. Och antalet anhängare ökar.

- Vad menar man i filmen är de bakomliggande orsakerna till att ungdomar låter sig värvas?
- Vad är det som får ungdomarna att vända i sin tro och mot sitt samhälle?
- ”Man måste älska landet där man bor och delta i dess utveckling”, menar en imam i filmen. Varför är det så viktigt?
- Diskutera begreppen utanförskap, gemenskap, tillhörighet och integration. Tror ni att alla känner stöd från det land de lever i?
- I filmen säger en kille att man måste tro hadith. Vad är hadith?
- I filmen säger de att religion bör läras ut av dem som studerat religion. Vad tycker du?
- Har alla rätt till sin egen tolkning av en religion?
- Vad händer om en religion går emot mänskliga rättigheter?
- Vad händer om en religion går emot lagar?
- Imamen i filmen menar att man kan göra jihad inom sig själv. Vad menar han, tror du?

FAKTARUTA

FÖREBYGGANDE ARBETE MED RADIKALISERING

SVERIGE

I Sverige har ca 300 personer lämnat landet för att strida i Syrien. Av dem har minst 35 blivit dödade. Sverige ligger långt efter i det förebyggande arbetet med radikaliserings. Drabbade föräldrar har haft svårt att få hjälp från psykiatrin, polisen och andra myndigheter. Både på lokal och nationell nivå. (maj 2015)

DANMARK

Århus i Danmark har fått internationell uppmärksamhet för sitt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Den så kallade ”Århusmodellen”, är ett kommunalt initiativ där polisen, skolan och socialtjänsten driver ett gemensamt arbete som de kallar för ”förebyggande av radikaliserings och diskriminering”.

STORBRITANNIEN

Storbritannien har lång erfarenhet av avhopparverksamhet för våldsbejakande islamister och många olika verksamheter som driver förebyggande arbete. En organisation som arbetar förebyggande är Active Change, en delvis statligt finansierat ungdomscenter som erbjuder aktiviteter, stöd, föreläsningar, debatter och workshops. De bedriver även uppsökande verksamhet.

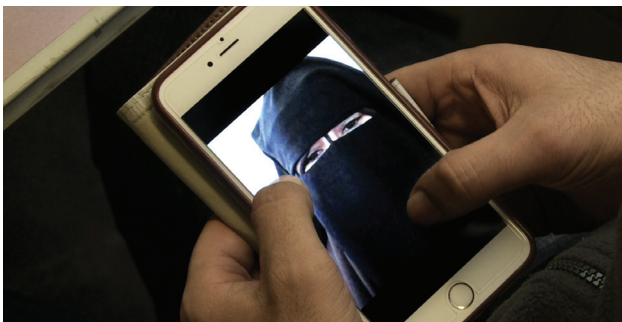
RAN – Radicalisation Awareness Network

Ett EU-nätverk där sakkunniga utbyter erfarenheter och kunskap.

FILMHANDLEDNING

Den onda cirkeln

Ansvar och förebyggande arbete

- Hur hjälper Dounia Bouzar ungdomar som är på väg till Syrien eller har kommit tillbaka?
- Vad säger Cathy vad det som hjälpte henne tillbaka?
- Hur menar den franska inrikesministern att de franska myndigheterna bör arbeta med att förebygga radikaliserings av ungdomar?
- 15-åriga Samy kom tillbaka från Syrien och fick brottsrubriceringen "terrorist" av de franska myndigheterna. Hur reagerade Samy?
- Vad ansåg hans advokat om rubriceringen?
- Diskutera konsekvenserna av att de som flyr från kriget tillbaka till sitt land, tas emot som kriminella.
- I filmen säger de att myndigheter och media inte har gjort någon skillnad på verklig islam och dess extrema avarter? Varför tror du att de inte gjort det?
- Vad kan du göra för att hjälpa till i arbetet med att förebygga radikaliserings?
- Hur tycker du att samhället ska hjälpa?
- Vilka yrkesgrupper behövs i arbetet?

UPPGIFTER

Barnkonventionen

Barn är man upp till 18 år, enligt FN:s Barnkonvention. Hittar du någon paragraf i Barnkonventionen som talar för att ett land inte kan förhindra ett barn att resa till Syrien. Hittar du någon paragraf i Barnkonventionen som talar emot? Diskutera sedan gemensamt i klassen vad ni kommit fram till.

GRUPPUPPGIFTER

Förebyggande arbete i andra länder i Europa

Dela in eleverna i grupper och låt grupperna ta reda på hur det förebyggande arbetet mot radikaliserings ser ut i några av Europas länder. Låt ett av länderna vara Sverige. Har landet någon myndighet lik den Douria Bouzar arbetar för, CPDSI? Vad gör landets politiker? Hur arbetar polisen? Vad händer i landet om en ungdom vill ta sig till Syrien? Har landets myndigheter mandat att stoppa ungdomar? Kan man hitta andra organisationer som arbetar för att förebygga radikaliserings?

LÄNKAR

www.raddabarnen.se/om-oss/barnkonventionen/barnkonventionen-kort-verison